

Poštovani sudionici obilježavanja Dana inženjera, poštovani gosti, dame i gospodo,

dozvolite mi da u ovom inženjerskom ozračju ukratko istaknem ulogu Akademije tehničkih znanosti u razvoju inženjerstva na razini znanosti, obrazovanja i gospodarstva. Inženjerstvo u našoj domovini ima duboke povijesne korijene te je stoga osnova našeg inženjerstva bazirana, osim na svjetskim dostignućima i saznanjima i na našem povijesnom razvoju i njegovim dostignućima.

Apostrofirajući prapovijesni razvoj na našim prostorima od pronađenih alata i tehničkih artefakata te obrade metala koji možemo pratiti od antičkog doba i srednjeg vijeka treba posebno spomenuti doba od renesanse do današnjeg doba kada se inženjersko znanje znatno razvija na temelju djelovanja niza vrsnih hrvatskih i svjetski priznatih polihistora, znanstvenika, graditelja, izumitelja i inženjera koje svi dobro poznamo.

Organizirano inženjerstvo počinje 2. ožujka 1878. godine osnivanjem Kluba inžinirah i arhitektah čiji su se članovi školovali na stranim učilištima. Kako se praktično obrazovanje na razini profesionalnih strukovnih inženjera započinje znanstvenim metodama kroz visoko obrazovanje te primjenom u praksi organizirano obrazovanje započinje 1918. godine kada je osnovana Tehnička visoka škola u Zagrebu na kojoj nastava započinje 1919. godine, dakle prije nepunih stotinu godina, na četiri odsjeka.

Ova škola je 1926. ušla kao Tehnički fakultet u sastav Sveučilišta u Zagrebu.

Danas imamo razvijeno obrazovanje na tehničkom području na svim sveučilištima u Hrvatskoj koji inženjeri su okosnica tehničkog i svakog drugog razvoja u Hrvatskoj a cijenjeni su i širom svijeta.

Okosnica znanstvenog napretka u inženjerstvu su danas naša sveučilišta te brojni instituti koji kroz temeljne, razvojne i primjenjene projekte unapređuju znanje i tehnologije a čiji znanstvenici su okosnica visokoškolskog obrazovanja inženjera.

Akademija tehničkih znanosti Hrvatske osnovana je prije 23 godine, ratne 1993. godine inicijativom grupe profesora i znanstvenika inženjerske struke te je danas dosegla brojku od 270 vrhunskih znanstvenika u zvanjima suradnika, člana, emeritusa, međunarodnog člana i počasnog člana. Posebni značaj daje status podupirućeg članstva pedesetak naših fakulteta, sveučilišta, instituta i firmi iz gospodarstva koji podupiru rad Akademije.

Danas ima, odlukom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, status znanstvene institucije u području tehničkih i biotehničkih znanosti sa svim mogućnostima koje taj status ima.

Vizija i misija Akademije je da bude vodeća kreativna i inovativna multidiciplinarna zajednica znanstvenika svih inženjerskih struka, da vrsno i aktivno doprinosi razvoju tehničkih i biotehničkih znanosti te prijenosom tehničkih znanja važnih za probitak i napredak Hrvatskog gospodarstva.

Akademija posebno zagovara korisnu i sigurnu upotrebu tehnologija i zaštitu okoliša, promiče profesionalizam i odgovorno stručno ponašanje.

Posebno smo svjesni da je formalno inženjersko obrazovanje tek početak svakog mladog stručnjaka u profesionalnom životu te da je nužno to znanje kontinuirano nadopunjavati kako bi oni što više prihvatili i inovativno primjenjivali svjetski „state of art“.

U tom cilju, s obzirom na današnji brzi razvoj tehničkih i biotehničkih znanosti, posebnih tehnologija te prijenosa znanja Akademija pokušava organizirano pratiti te procese posebno kroz saznanje da se bez interdisciplinarnosti i multidisciplinarnosti teško može ostvariti nove inovativne procese i dosege. Stoga Akademija kroz potpisane sporazume usko surađuje s HAZU, posebno njenim Razredom za tehničke znanosti, sa HIS-om te Akademijom medicinskih znanosti Hrvatske, Akademijom pravnih znanosti Hrvatske i Šumarskom akademijom.

Ovdje treba navesti veliki poduhvat izdavanja Tehničke enciklopedije Hrvatske koji zajednički pripremaju Leksikografski zavod Miroslav Krleža, HAZU i Akademija tehničkih znanosti a koje djelo će biti kapitalni doprinos hrvatskom inženjerstvu.

Posebno smo ponosni da, usprkos skromnim financijskim sredstvima ali uz pomoć naših istaknutih podupirućih članova, održavamo tradiciju dodjele nagrada Moć znanja istaknutim znanstvenicima za životno djelo, godišnje nagrade Rikard Podhorsky znanstvenicima za istaknuta postignuća te ono čime se posebno ponosimo, nagrade mladim znanstvenicima Vera Johanides za posebne uspjehe u istraživanju i to u akademskoj zajednici i gospodarstvu.

Kroz navedene suradnje i aktivnosti Akademija je samo prošle godine bila organizator, suorganizator ili pokrovitelj više od 50 znanstvenih i stručnih skupova, seminara, radionica, predavanja i drugih događaja od javnog interesa. Posebno treba navesti tekući sporazum s gradom Zagrebom o zajedničkoj suradnji na velikom znanstveno-stručnom projektu Potresni rizik Grada Zagreba – infrastruktura, stanovništvo, građevine i kulturna dobra a koji će se financirati dijelom iz EU fondova.

U tom smislu Akademija putem svojih 14 odjela, 5 odbora i 7 centara radi na razvoju i unapređenju kvalitete hrvatske znanosti i obrazovanja (npr. aktivna uloga Akademije i njenih članova na izradi i provođenju Javne rasprave o Strategiji znanosti i visokog obrazovanja) te diseminaciji rezultata znanstveno-istraživačkog rada, promicanju razvoja, izgradnji izvrsnosti i konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva u kojem inženjeri imaju ključnu ulogu (npr. angažman na počecima utemeljenja Hrvatske inženjerske komore, rad na projektima od vitalne važnosti za hrvatsko gospodarstvo poput SETA projekta – „South-East Transport Axis Baltic – Adriatic“, zajedno s gradom Rijekom, sudjelovanje na skupovima i radionicama u organizaciji EuroCASE i JRC-a Europske komisije, koje okupljaju probrane vrhunske europske znanstvenike i stručnjake iz akademske zajednice i industrije.

Posebno smo ponosni, usprkos veoma skromnim financijskim mogućnostima koje ima Akademija, da uspjevamo neprekidno izdavati godišnjak Akademije, glasnik Akademije „Tehničke znanosti“ te prigodna izdanja, kao primjer spomenuo bi prošlogodišnje izdanje knjige „Život i izumi Fausta Vrančića“ u povodu 400. godišnjice tiskanja knjige Machinae novae a na temelju koje je Opća skupština UNESCO-a 2015. godinu proglasila godinom Fausta Vrančića, našeg velikana u tehničkoj znanosti i kulturi.

Svojim djelovanjem Akademija pridonosi snažnijoj integraciji Republike Hrvatske u EU u području znanosti i gospodarstva te, preko svoje međunarodne suradnje i prepoznatljivosti te ugledu Republike Hrvatske u europskim i međunarodnim okvirima. Kvaliteta i važnost Akademije odavno je prepoznata i izvan granica naše zemlje te je Akademija od 2000. članica CAETS-a (International Council of Academies

of Engineering and Technological Sciences, sa sjedištem u Washingtonu, DC, SAD), a od 2005. članica je EuroCASE-a (European Council of Academies of Applied Sciences, Technologies and Engineering, sa sjedištem u Parizu, Francuska, EU), kao jedina akademija-članica te ugledne europske asocijacije akademija tehničkih znanosti čija matična država u vrijeme Akademijinog prijema još nije bila članica Europske unije. Kako je djelovanje Akademije usmjereno na razvoj tehničkih i biotehničkih znanosti i inženjerskih disciplina te unapređivanje njihove izvrsnosti i konkurentnosti u zemlji i inozemstvu, ovom prigodom želim pred ovim uvaženim skupom još jednom naglasiti i potvrditi posvećenost Akademije djelovanju na unapređenju hrvatske znanosti, obrazovanja i gospodarstva kroz brigu za inženjerske profesije na dobrobit svih građana Republike Hrvatske. Uz želje za uspješan i plodonosan Dan inženjera, zahvaljujem Vam na pažnji!